

- (Bithóim) 2011 Q18: Development of Economic Activities
- Felling of tropical rainforests. can alter Biomes discuss this
  - Intensive agri-Business Statement with reference to appropriate
  - Industrial development examples you have studied.
  - ↳ mining
  - Government schemes.

Jack Keay

Bithóim : faraoisbaistí tropaiceach.

Tá mor tionchar tar éis a bheith ag gníomhaíocht Eacnamaíocht ar bithóim faraoisbaistí tropaiceach, deanaidh mé plé ar clí-forairseacht do logáil, Agri-gnú, Mianadóireacht (forbairt tionscláirach) Scéim Rialtais.

• Diforaiseacht do logáil.

- Níl aon rialú ar gníomhaíctí logáil de otheasca seo ritheann clárúne an tionscláioch seo ina bhfuil níos mó shum acu i brabús ná caomhnú an comhshaol, bionn an-damaste céanta closca na faraosisí da bharr.
- Tugtar cearta abhainn agus a bhaint agus an adhmaid a dhíol thar leár, de bharr go fairgheann an Rialtas bhrasail ^{aigeard} cám corpáin chun fiachas fadbearmacht a i úr.
- I bhrasail ardaíonn an tionscláirach adhmaid (3.5%) do olltairge intire, Is tionscláir ollmhór é agus níl rialú ceart ar. ta 80% do logáil mís-dhileathach agus da bhí sin ta mís-usáid i gceist agus loiffear an bithóim.
- Go hildirnaisiúnta caifeoir 40 heictéir san nómáed do faraois baistí tropaiceach. Chailleann an Ameson 30 milliún m^3 do faraois baistí goch bliain. Deantar damaste don timpeallacht agus cruthaitear teangeas idir treibheanna duchasacha.
- Bionn a lán dramháil i gceist le logáil clomh math, goforta sios crainn gan morán maithéas chun crainte ar níos mahaganach a shroisceant. (cailleor grathúig agus cuisteoir iad diofa (extinct))
- Tarlaíonn sé seo ina mórcheandána ole bharr an lach a bhaineann leis na crainn (crann mahaganach mór: = €15,000)

dá bharr seo bionn móran tronchar ar i

• Braitheann Latosols insna foraoisí ar cludach fasraíocht nuair a baintear gach crann cé nach bhfuil mathas don tionscláoch, lóifear Latosols. Tárlaíonn dianleisteadh agus cruthaíonn sé sin crucchiseal = i neamhorthúil |. Athraítear i reaccha | an bithóim go i neamhorthúil | nuachtaíl deacracht le fás gráinn.

• Anuas ar seo bionn aistrí i cultúr de bharr inimirce do lucht saothar le cultúr nua. Tugtar care don bithóim i slí eile, m.sh feilire nua. m.sh Bonfire's.

• Agri - Ghnó

• Tá an daonra clomhanda ag fás agus le sin tagann éileamh ar bia do caighdean ard + feoil, bionn ar feirmeoirí leathnú a cheannadh ar an talamh chun tárge go h-éileamh an tomháltoir. Deantaí seans ar i reaccha |, gnáthlög agus athraítear an Aercíod inson bithóim.

• m.sh Soya. Tá firmeoirí tar éis monocultúr a cheannadh ar tárge Soya chun choimead suas leis an éileamh. Cruthaítear plandáil monocultúr ina dhíreataí ar an Soya amháin. Cúireann sé seo isteach ar gnáthlög nadurtha.

• Tá Agri gnó bainte le 34% do diforaoiseacht in Inniuach na hAmasáine, tárlaíonn sé seo le hoghaidh ealláig ^(cattle) chun talamh a chur ar fáil dírbh agus chun innlit.

• Tá an bhrasáil mar an easportáil: is mó do ealláig le 165 milliún dírbh. Baintear móran don bithóim nadurtha chun é a chur i oiriúnt cloisne ba.

• De bharr an diforaoiseacht bionn latosols neamhorthúil = ní fasan móran fear cluasa ba, de cheasca seo bionn ar firmeoirí níos mó talamh a tháigint. Bionn níos mó clamaiste deanta don i . |

• Bionn i lag | fagtha agus má tá se in aice abhairn na hAmasáine baineann an usce an i lag | ag loiteadh an usce. agus d'fheadfaidh creimeadh i lag | tárlú.

- le crdú i ceimiceán talamháiocht agus measáin ollmhór ta brú ollmhór curtha ar talamh (íthr) agus gnátlög ina bhfuil ag chonáí ann, mairtear abhar organach agus tarlaíonn creimeadh íthr.
- Tionchar eile cg Agri-ghnó na aran aeráid, de bharr baint na crainn, bionn an timthriall uisce measctha. Níl aon crainn chun an uisce a coimead, d'fheafodh fairsingiú fasaih tarlú má leantar ar aghaidh ag an rátaseo.

• Mianadóireacht

- Ta an faraois baistí sa bhrosaíil ag tográint an demarste de bharr dian-mianadóireacht. Níl aon tarbh a baint ag éna ceantair de bharr go laitfeas an talamh don (coppair, iarrann óir) agus fagtar an bithóim gen aon infhestiú a cheangal ar chun é a caomhnú.
- Níl aon rialú ar seo de bharr go fagheann an rialtas airgead ó díol an miotal, ligtear do comhlachtai nó níos measa fós, daíone laiteadh an bithóim de bharr gur caithfidh an rialtas droch fiacail a ro.
- De bharr an abhar mianraíoch insan bithóim ta sé tarranageach do daíone an íthr a bhaint. | Deisceart Bahia tá 114 milliún tonnes do coppair tairgeodh. Baintear an mianra agus fagtar an íthr ina praiseach.
- Usáideann siad uisce chun an íthr a blaint agus an coppair a nochtaidh mairtear marán gnátlög insan praiséis seo agus tarlaíonn creimeadh íthr go fadteasmach.
- Usáidtear ceimicean áirithe chun áiteanna le òir a ullmhútar náraíonn an ceimicean aon abhar organach agus scriostar an talamh ina hionlán.
- Ní féidir fás sa bithóim = flora ↓ fauna ↓ = ní mhealltar aon annáithe chonáí ann.
- Uaireanta bionn mianadóireacht an díanséireach mar is an t-aon slí do daíone bacht iúrgid a thuilleadh. D'fheadfodh

dunmháru tarlú go laetlúil do tríbeanna duibhseacha. Binn meas ag na tríbeanna seo ar an nachú agus de réir mór a istinn an méid döibh binn an caomhnu don bithóim neamhbeatha (non-existent)

• Scéim Ríaltas

- Tá diforaoiseacht ollmhór insan faraoisbaistí tropiceach Amasóin de bharr na clár a leagan an ríaltas chun tacúrocht a thabhairt do logáil, Agri-Gnó, Mianadóireacht. Meadaíonn sé seo daonra ag loiteadh an bithóim. Tá an cabhair seo ag meadú an forbairt i gníomhaíocht eacnamaíochta ach ag meathú ar forbairt an bithóim. $\rightarrow$ Newly Industrialised Country.
- De blárr gur (NIC) é bhrascíl, ta caitheamh ollmhór ar tionscláioch le meadú suntasach tagtha ar raon na tionscláioch.
- Scéim ar nös an (ISI), Cúireann sé seo brú ollmhór don Bhrascíl tárge döibh fén, de dleasca seo feiceann siad direach ar an Amasóin. $\rightarrow$ Import Substitution Industrialisation.
- Le fós ar daonra insna cathracha m.sh Rio + São Paulo thainig na favelas. Bhí an Ríaltas i bpomc le seo agus curtear brú ar daonra bogadhl chug an amasóin, mealltar iad le 100 hecteir clo talamh, 6 mhí lóncam agus deontaisí talamhaíochta.
- Bhí Ar an Ríaltas Bonnegar a thogaint chun tacúrocht a thabhairt do seo. 'motorbealach transAmasóin', 5300km air foot cabhraigh sé seo le forbairt tionscláioch insan amasóin ina thart a diforaoiseacht
- Tá morán wsce bainte ón Amasóin leis le moran (HEP) tagtha, le níos mó ná 125 scéimeanna chun iad a chur isteach.
- Tálaíonn tuillte go ríalta ar an bithóim ag manú an iarrach agus gnathág a mhareann ann. m.sh Tucuruí dam 2500km lárteadh le wsce.
- Níl críoch leis na scéim Ríaltas seo, tá scéim (NDP) chun €30billiún a caitheamh ar motorbealá, HEP, manáí agus tionscláioch aile a chur i bláidhnu ar an Amasóin. Beidh an bithóim $\rightarrow$ astraile go fadtearmach da bhí seo.